

S E R G E T I X A

# ATLAS ANATOMII PALPACYJNEJ

2

Kończyna dolna



WYDAWNICTWO LEKARSKIE PZWL

S E R G E T I X A

# ATLAS ANATOMII PALPACYJNEJ

## BADANIE MANUALNE POWŁOK

2

Kończyna dolna

Z języka francuskiego tłumaczyła  
Joanna Józefowicz-Pacula



WARSZAWA  
WYDAWNICTWO LEKARSKIE PZWL

# SPIS TREŚCI

Wprowadzenie .....	IX
Podziękowania .....	XI

<b>I BIODRO</b> .....	1
Obraz topograficzny biodra ( <i>coxa</i> ) .....	2
<b>OSTEOLOGIA</b> .....	3
➤ Przyczepy kostne mięśni okolicy biodra i uda <sup>1</sup> .....	3
➤ Kości i więzadła miednicy .....	4
Okolica biodrowo-udowa .....	5
Kość miedniczna ( <i>os coxae</i> ) .....	6
Kość udowa ( <i>femur</i> ) .....	14
<b>MIOLOGIA</b> .....	17
Okolica pachwinowo-udowa boczna ( <i>regio femoralis anterior – pars lateralis et superior</i> ) .....	17
➤ Widok od strony przednio-przyśrodkowej .....	17
Okolica pachwinowo-udowa przyśrodkowa ( <i>trójkąt udowy</i> ) ( <i>regio femoralis anterior, trigonum femorale</i> ) .....	19
Okolica pośladowka ( <i>regio glutea</i> ) .....	22
➤ Mięsień pośladowy wielki .....	23
➤ Mięśnie pośladowka, warstwa głęboka .....	24
Warstwa powierzchowna .....	25
Warstwa środkowa .....	27
Warstwa głęboka .....	29
<b>NERWY I NACZYNIENIA</b> .....	34
Okolica pachwinowo-udowa przyśrodkowa ( <i>trójkąt udowy</i> ) ( <i>regio femoralis anterior, trigonum femorale</i> ) .....	34
Okolica pośladowka ( <i>regio glutea</i> ) .....	37
Nerw kulszowy ( <i>n. ischiadicus</i> ) .....	37

<b>II UDO</b> .....	41
Obraz topograficzny uda ( <i>femur</i> ) .....	42
<b>MIOLOGIA</b> .....	43
Okolica udowa przednia ( <i>regio femoralis anterior</i> ): grupa przednia mięśni uda .....	43
➤ Mięśnie przedniej powierzchni uda .....	44
Mięsień krawiecki ( <i>m. sartorius</i> ) .....	45
Mięsień czworogłowy uda ( <i>m. quadriceps femoris</i> ) .....	47

<sup>1</sup> Znakiem ➤ zaznaczone są kolorowe plansze anatomiczne.

➤ Mięsień czworogłowy uda i mięśnie przywodziciele	48
Mięsień napinacz powięzi szerokiej ( <i>m. tensor fasciae latae</i> )	51
Okolica udowa tylna ( <i>regio femoralis posterior</i> )	53
Grupa przyśrodkowa mięśni uda	54
➤ Mięsień czworogłowy uda i mięśnie przywodziciele	55
Mięśnie przywodziciele	56
Mięsień smukły ( <i>m. gracilis</i> )	59
Grupa tylna mięśni uda	61
➤ Mięśnie tylnej powierzchni uda	62
Mięśnie kulszowo-goleniowe przyśrodkowe	63
Mięsień kulszowo-goleniowy boczny	66

<b>III KOLANO</b>	69
Obraz topograficzny kolana ( <i>genu</i> )	70
<b>OSTEOLOGIA</b>	71
Przedział przedni	71
Przedział przyśrodkowy	76
Przedział boczny	80
<b>ARTROLOGIA</b>	85
➤ Staw kolanowy, powierzchnia wewnętrzna	85
➤ Staw kolanowy, powierzchnia zewnętrzna	86
Więzadła	87
<b>MIOLOGIA</b>	93
Okolica przednio-boczna	93
Udo	94
Goleń	95
Okolica przednio-przyśrodkowa	97
Okolica tylna	102
<b>NERWY I NACZYNIA</b>	105
Dół podkolanowy ( <i>fossa poplitea</i> )	105
Nerw piszczelowy ( <i>n. tibialis</i> )	106
Nerw strzałkowy wspólny ( <i>n. peroneus communis</i> )	109
Nerw skórny boczny łydki ( <i>n. cutaneus surae lateralis</i> )	110
Nerw udowo-goleniowy ( <i>n. saphenus</i> )	111
Tętnica podkolanowa ( <i>a. poplitea</i> )	111

<b>IV</b>	<b>GOLEŃ</b> .....	113
	Obraz topograficzny goleni (podudzia, <i>crus</i> ) .....	114
	<b>OSTEOLOGIA</b> .....	115
	▶ Przyczepy kostne mięśni goleni .....	115
	Kości goleni .....	116
	<b>MIOLOGIA</b> .....	118
	▶ Mięśnie przedniej powierzchni goleni .....	118
	▶ Warstwa powierzchowna mięśnia trójgłowego łydki: mięsień brzuchaty łydki .....	119
	▶ Mięsień płaszczkowaty i podeszwowy .....	119
	▶ Mięśnie tylnej powierzchni goleni, warstwa głęboka .....	120
	▶ Mięśnie grupy przedniej i bocznej goleni .....	120
	Grupa przednia mięśni goleni .....	121
	Mięsień piszczelowy przedni ( <i>m. tibialis anterior</i> ) .....	122
	Zewnętrzny aparat mięśniowy prostujący palce stopy i mięsień strzałkowy trzeci ( <i>m. peroneus tertius</i> ) .....	124
	Grupa boczna mięśni goleni .....	127
	Mięsień strzałkowy długi ( <i>m. peroneus longus</i> ) .....	128
	Mięsień strzałkowy krótki ( <i>m. peroneus brevis</i> ) .....	130
	Grupa tylna mięśni goleni .....	132
	Warstwa powierzchowna .....	133
	Mięsień trójgłowy łydki ( <i>m. triceps surae</i> ) i mięsień podeszwowy ( <i>m. plantaris</i> ) .....	133
	Warstwa głęboka .....	138
	Mięsień piszczelowy tylny ( <i>m. tibialis posterior</i> ) .....	138
	Mięsień zginacz długi palców ( <i>m. flexor digitorum longus</i> ) .....	140
	Mięsień zginacz długi palucha ( <i>m. flexor hallucis longus</i> ) .....	142
<b>V</b>	<b>STĘP I STOPA</b> .....	145
	Obraz topograficzny stępu ( <i>tarsus</i> ) i stopy ( <i>pes</i> ) .....	146
	<b>OSTEOLOGIA</b> .....	147
	▶ Kości stopy (widok od strony bocznej i przyśrodkowej) .....	147
	▶ Kości stopy (widok od strony grzbietowej). Kość piętowa .....	148
	Brzeg boczny .....	149
	Piąta kość śródstopia ( <i>os metatarsale V</i> ) .....	150
	Kość sześcienna ( <i>os cuboideum</i> ) .....	152
	Kość piętowa ( <i>calcaneus</i> ) .....	153
	Kość skokowa ( <i>talus</i> ) .....	156
	Kostka boczna ( <i>malleolus lateralis</i> ) .....	157
	Brzeg przyśrodkowy .....	158
	Pierwsza kość śródstopia ( <i>os metatarsale I</i> ) .....	159
	Kość klinowata przyśrodkowa ( <i>os cuneiforme mediale</i> ) .....	162

Kość łódkowata ( <i>os naviculare</i> )	163
Kość skokowa ( <i>talus</i> )	164
Kość piętowa ( <i>calcaneus</i> )	166
Kostka przyśrodkowa ( <i>malleolus medialis</i> )	167
Powierzchnia przednia stępu i grzbiet stopy	168
Inne techniki badania	172
Powierzchnia tylna stępu i stopy	174
Powierzchnia podszwowa	177
Inne techniki badania	182
<b>ARTROLOGIA</b>	185
► Więzadła i ścięgna stępu	185
► Więzadła i ścięgna stopy (widok od strony podszwowej)	186
Powierzchnie stawowe i więzadła	187
Stawy międzypaliczkowe ( <i>articulationes interphalangeae</i> )	188
Stawy śródstopno-paliczkowe ( <i>articulationes metatarsophalangeae</i> )	189
Stawy stępowo-śródstopne (staw Lisfranca, <i>articulationes tarsometatarsae</i> )	190
Staw poprzeczny stępu (staw Choparta, <i>articulatio tarsi transversa</i> )	192
Staw skokowo-piętowy (staw skokowy dolny, <i>articulatio subtalaris</i> )	193
Staw skokowo-goleniowy (staw skokowy górny, <i>articulatio talocruralis</i> )	194
Więzadła stawu skokowo-goleniowego ( <i>articulatio talocruralis</i> )	196
Więzadło piszczelowo-strzałkowe tylne ( <i>lig. tibiofibulare posterius</i> )	198
Więzadła pierścieniowate stępu i powięź grzbietowa stopy	198
Powięź grzbietowa stopy	199
<b>MIOLOGIA</b>	200
► Mięśnie grzbietu stopy: warstwa powierzchowna	200
Struktury mięśniowo-ścięgnowe stępu i stopy	201
Krótkie mięśnie stopy	208
<b>NERWY I NACZYNIĄ</b>	216
<b>Piśmiennictwo</b>	220
<b>Indeks</b>	221